

چگونه توانستیم بدخطی امیر حسین دانش آموز کلاس اول را بهبود بخشیم ؟

طیبه خسروبیگ

دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی

دانشگاه فرهنگیان زینب کبری (س) کازرون

<mailto:tayebehkho961@gmail.com>

۰۹۱۷۰۶۱۰۱۰۹

حسین گرامی نیا

لیسانس آموزش ابتدایی

<mailto:hadidkamal99350h@gmail.com>

۰۹۱۷۳۳۳۶۷۶۲

چکیده :

یکی از دغدغه های تمامی ما زیبا نویسی و خوش خطی فرزندانمان است، پایه و اساس خط در کودکان در مقطع ابتدایی مخصوصا در دوره اول شکل می گیرد. در این دوره حساس وجود هر گونه مشکل روحی، روانی، جسمانی و... می تواند بر روند یادگیری خط زیبا در او تاثیر بگذارد. در این میان معلم نقشی اساسی را ایفا می کند، و میزان خلاقیت و تلاش و دلسوزی وی بر ذوق دانش آموزان جهت ارتقا خود در زیبا نویسی و مسائل مربوط به آن تاثیر بسزایی خواهد داشت. و همچنین خوش خط بودن معلم و اهمیت دادنش به زیبا نویسی و تمیز بودن نوشته های دانش آموزان، آن ها را در این مسیر سوق می دهد که تلاش کنند تا مورد قبول واقع شوند و همین امر باعث افزایش اعتماد به نفس آن ها می شود چون در معرض تمجید معلم خود قرار می گیرند. اینجانب طیبه خسروبیگ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان کازرون در پاییز ۱۴۰۲ با استفاده از تجربه های آقای حسین گرامی نیا و به علت علاقه به زیبانویسی دانش آموزان شروع به نوشتن این پژوهش کردم. در سال تحصیلی ۱۳۹۵_۱۳۹۴ در دبستان شهید دودباشی روستای کلات شهرستان عسلویه، در سمت مدیر و آموزگار پایه اول ابتدایی در حال فعالیت بودم، امیرحسین در آذرماه از یک مدرسه دیگر به مدرسه ما آمد و چون دانش آموز پایه اول بود در کلاس من حضور داشت، از همان ابتدا متوجه مشکلات او در نوشتن و فرایند زیبا نویسی شدم و با بکار گیری روش های مختلف و خلاقانه به همراه دست ورزی ها و بررسی مشکلات، و همچنین ایجاد انگیزه و اعتماد به نفس در او، موفق شدم که ضعف امیر حسین را در نوشتن تا حد زیادی برطرف کنم که اثرات آن در روحیه دانش آموزم و همچنین خانواده وی کاملا مشهود بود.

واژگان کلیدی: بدخطی، دانش آموز، خلاقیت

۱- مقدمه :

یکی از عواملی که همواره در نظام آموزشی با چالش های فراوانی همراه بوده، توانایی نوشتن است. در صورت رفع نشدن این چالش ها بخشی از فرایند یاددهی-یادگیری دچار نقص خواهد شد. چندین قرن است که نوشتن بخشی از جدایی ناپذیر از آموزش کودکان بوده است، اما اکنون خط انسان در معرض تهدید انقلاب کامپیوتر است. اگر چه برنامه های پردازش کلمات و فناوری کمکی انکار ناپذیر برای کودکانی هستند که در نوشتن مشکل دارند، این پیشرفت ها نیاز به آموزش خط را از بین نمی برد. دست خط مناسب برای زبان آموزان مهارتی اساسی است (مینکیونگ، یو و اسکات، ۲۰۲۱). البته پیشرفت در فناوری، درک اهمیت دستخط و دستورالعمل های دست نویسی را بسیار تغییر داده است، اما اهمیت نوشتن در یادگیری را نمی توان انکار کرد. از این رو درک صحیح عواملی که می تواند سبب بدخطی شود، ضروری است. خط خوب، عنصری اساسی برای کسب موفقیت در تحصیل و در دوران مدرسه است (هوایی، آزاد، عزیزاده زارعی و عبادی، ۲۰۱۸). خط خوب یکی از مهارت هایی است که باید از سنین کم به دانش آموزان آموخته شود. در غیر این صورت بخشی از فرایند آموزش دچار نقص خواهد شد. دستخط مهارتی دشوار برای کودکان است. برآوردها نشان می دهد ۵ تا ۳۳ درصد از مشکلات نوشتاری کودکان در سنین دبستان دیده می شود (دینهپارت، ۲۰۱۵).

مقطع ابتدایی زیربنای مقاطع دیگر تحصیلی است و در مقطع ابتدایی نیز پایه اول، اساس پایه های دیگر است و هر چقدر دانش آموزان در این پایه بهتر آموزش ببینند، در پایه های دیگر راحت تر هستند. درس املا و به عبارت دیگر خواندن و نوشتن، پایه کسب علم است که در دوره ابتدایی اهمیت زیادی دارد.

چنانچه در این دوره امکانات صحیح و محیط سالم فراهم شود، زمینه لازم برای شکوفایی استعدادهای دانش آموز فراهم می شود و به ابزار لازم اولیه برای زندگی و سازگاری اجتماعی مجهز خواهد شد (اعظمی، جعفری، ۱۳۸۷). استفاده از کاغذ و ابزار نوشتن کاری است که دانش آموز مکرر و به صورت رایج هر روز در مدرسه انجام می دهد و دانش آموزان اغلب زمانی را که در مدرسه هستند صرف نوشتن می کنند (مار، دیمو، ۲۰۰۶). دستخط، مهارتی اساسی است که فرایند های حرکتی مفید را تقویت می کند و باید در طول سال های اولیه زندگی کودک آموزش داده شود (جونز، هال، ۲۰۱۳). همچنین اگر معلم خط خوبی داشته باشد و حروف را نیز به خوبی آموزش دهد و در این رابطه با استفاده از بازی و تمرین عضلات کودک را تقویت کند، بیشترین تاثیر را در خوب نویسی و خوانا نویسی خواهد گذاشت. معلمان بسیاری از مدارس ابتدایی نقش خود در موثر دستخط را نادیده می گیرند. توجه به آموزش دستخط توسط معلمان و زمان اختصاص داده شده برای تمرین در ساعات مدرسه کاهش یافته است. یکی از دلایل این موضوع توجه بیشتر به سایر اولویت های برنامه درسی است که در سال های اخیر مورد توجه قرار گرفته اند (پولیچینو، ۲۰۱۶).

اهداف تحقیق به شرح زیر است:

- ۱: شناخت عواملی که در بد خط بودن دانش آموز مورد نظر در کلاس تاثیر دارد.
- ۲: کوشش جهت حل مشکلات این دانش آموز.
- ۳: افزایش میزان توجه به دانش آموز از سوی معلم و والدین جهت بهبود مشکل او.
- ۴: کمک به دانش آموز جهت شکوفایی استعدادهای دیگر و ایجاد انگیزه در او.

اهمیت و ضرورت پژوهش

این تحقیق از این جهت برای بنده حائز اهمیت است، چون خط و زیبا نویسی بچه ها فقط برای نوشتن در کتاب و دفتر نیست، زیبا نویسی به شکلی جزئی از شخصیت و زندگی بچه ها و همه افراد است که با داشتن آن، فرد دارای اعتماد به نفس و عزت نفس خواهد بود، در مدرسه زیبا نویسی زمینه ای است برای موفقیت در همه درس ها، نه فقط درس فارسی. دانش آموزان خوش خط در مدرسه و کلاس درس حس ارزشمندی و توانمندی دارند، به خصوص در کارهای گروهی حرفی برای گفتن دارند، و خود به خود مهارت مسولیت پذیری بچه ها نیز تقویت می شود. با همه این توصیفات در دوره ابتدایی، اصل بر درست نویسی است و سپس زیبا نویسی، و به همین دلیل نباید بر دانش آموزان زیاد سخت گرفت که شاهد نتیجه عکس باشیم.

سوالات تحقیق

- ۱: ریشه بد خط بودن دانش آموز قابل حدس بود؟ در صورت امکان تا چه اندازه با واقعیت یکسان بود؟
- ۲: معلم و آموزش های وی تا چه اندازه در بهبود خط دانش آموز تاثیر گذار است؟
- ۳: فعالیت های خلاقانه و گروهی در زمینه های نوشتن تا چه میزان بر خط دانش آموز موثر است؟
- ۴: افزایش اعتماد به نفس تا چه اندازه در تغییر خط دانش آموزان موثر است؟
- ۵: وضعیت جسمانی و روانی دانش آموز تا چه اندازه در بد خطی او اثر گذار است؟

پیشینه پژوهش

نوید بخش و بختیاری فایندری عوامل بدخطی را به دسته مربوط به دانش آموز، والدین و معلم دسته بندی کردند که تقسیم بندی جامعی نیست و به دلیل گستردگی امکان تحلیل مناسبی ندارد. در این پژوهش هر کدام از عواملی که مربوط به خانواده، معلم یا دانش آموز است به دسته های عوامل آموزشی، عوامل جسمی و ژنتیکی، عوامل محیطی و عوامل روانی دسته بندی می شود تا بتوان جزئی تر عوامل را بررسی کرد و به ارائه راه حل های آن پرداخت. به طور کلی تحقیقات کمتری به مسئله دستخط و خوانانویسی پرداخته است. باید بر تقویت و توان بخشی دستخط افراد تاکید صورت گیرد. دینهارت (۲۰۱۵) در پژوهشی طول مدت تکلیف نوشتن در کودکان با و بدون مشکل مشکلات دستخط را بررسی کرد. نتایج این مطالعه نشان داد کیفیت و سرعت نوشتن با توجه به طول مدت نوشتن متفاوت است. اسمیت، هلند، لان و وایت (۲۰۱۲) تاثیر برنامه آموزشی مشارکتی برای دانش آموزان کلاس اول را مطالعه کردند. در این مطالعه اثر گذاری برنامه مشارکتی نوشتن و دستخط بر دانش آموزان کلاس اول با گروه های با خوانایی کم، متوسط و زیاد بررسی شد. نتایج نشان داد این برنامه در افزایش خوانایی و سرعت دستخط و روان نوشتن سودمند است. شولنوس و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهشی با عنوان "نحوه گرفتن قلم و تاثیر آن بر سرعت و

خوانایی دستخط کودکان" نشان دادند هیچ رابطه معناداری بین نحوه گرفتن قلم و سرعت و خوانایی دستخط وجود ندارد. همچنین بار و گنتراز (۲۰۱۱) در پژوهشی که روی ۲۱ دانش آموز کلاس اولی انجام دادند، با تقویت هماهنگی درک بصری و کنترل حرکتی آن ها بهبود زیادی در دستخط آن ها مشاهده کردند. ناصرپور، درانی و صالحی (۱۳۹۸) نیز در مطالعه "شناسایی عوامل موثر در اختلالات املا نویسی دانش آموزان ابتدایی" به اختلال های متعدد در نوشتن اشاره کردند و بر ضرورت توجه جدی تر به این موضوع تاکید کردند. نتیجه این پژوهش نشان می دهد هفت مضمون اصلی عوامل فردی، محیطی، ژنتیکی، روان شناختی، زبان شناختی، برنامه ای و ادراکی موجب ایجاد یا تشدید اختلال در درس املا می شود.

به نظر گلیفورد، خواندن و نوشتن از پیچیده ترین فعالیت های شناختی است که از سویی با توانایی های هوشی رابطه دارند و از سوی دیگر، ابزار تفکر، حل مسئله و یادگیری در همه زمینه های آموزشی هستند. به احتمال زیاد، یکی از علل مردودی دانش آموزان و تکرار پایه و نارسایی در یادگیری ها، نداشتن دو مهارت خواندن و نوشتن است (قبادی، فانی و فلاحی، ۱۳۹۳). مول و همکاران (۲۰۱۴) با بررسی ۱۶۳۳ دانش آموز، میزان شیوع اختلال املا را حدود ۷ درصد گزارش کرده اند. مهم ترین اشتباهات املائی عبارت اند از: حافظه دیداری، حافظه شنیداری، حساسیت یا تمیز شنیداری، دقت و توجه (دیداری و شنیداری)، حافظه توالی دیداری، حافظه حرکتی، وارونه نویسی، قرینه نویسی، تمیز دیداری، مشکلات آموزشی، بدخط نویسی، سرعت عمل (تبریزی، ۱۳۹۴). بروز اختلالاتی در زمینه نوشتن مانند نارسا نویسی، قرینه نویسی، بی دقتی و بی توجهی، ضعف حافظه دیداری و نوشتاری در سنین پیش از دبستان و در ماه های نخست ورود به کلاس اول طبیعی است (محمود پور، ۱۳۹۵).

۲- توصیف وضع موجود :

در سال تحصیلی ۹۵-۹۴ در دبستان شهید دودباشی روستای کلات به عنوان مدیر آموزگار مشغول به فعالیت بودم. امیر حسین دانش آموز پایه اول بود که در آذر ماه از یک مدرسه دیگر به مدرسه ما آمد. او یک دانش آموز با قد ۱۱۰ و وزن حدودا ۲۰ کیلو گرم، از یک خانواده چهار نفره بود که تحصیلات پدر و مادر امیرحسین هردو لیسانس بود. امیر حسین وارد کلاس من شد، و به دلیل اینکه خودم پایه اول را تدریس می کردم و همچنین خط و زیبا نویسی دانش آموزان برای من بسیار اهمیت داشت از همان روز های اول متوجه شدم که امیر حسین در درست نویسی و زیبا نویسی همچنین در خط زمینه مشکل داشت و آن را رعایت نمی کرد، شکسته نویسی و جدا نویسی داشت به طوری که زمان نوشتن کلمه "سبد" سه بار درست خود را برمی داشت و جدا جدا می نوشت که این موضوع ناخودآگاه باعث کند نویسی او نیز می شد. و در نوشتن نشانه هایی مثل "د" که باید روی خط باشد مشکل داشت به گونه ای که در بیشتر موارد زیر خط زمینه می نوشت و همچنین از پاک کن خیلی استفاده می کرد و گاهی به دلیل پاک کردن زیاد دفترش سیاه و پاره می شد، در عین حال دست ورزی او نسبتا خوب بود ولی در هماهنگی چشم و دست مشکل داشت. من به دلیل اینکه این موضوع برایم بسیار اهمیت داشت باید بررسی می کردم که ریشه مشکل امیر حسین از کجاست و چه چیزی باعث شده که او به این شکل بنویسد.

۳- شواهد (۱) :

با توجه به اطلاعات جمع آوری شده از کتاب، مجله، سایت های اینترنتی و.... برای گردآوری شواهد لازم جهت تشخیص مسئله اقدامات زیر را انجام دادم.
۱ : مشاهده رفتار دانش آموز در کلاس

در مشاهده رفتار و فعالیت های امیرحسین در کلاس متوجه شدم که او در دست ورزی مشکل چندانی ندارد اما در رعایت خط زمینه و درست نویسی و زیبا نویسی دارای مشکل است. همچنین در هماهنگی چشم و دست و مداد گرفتن نیز ضعف داشت. به طوری که زمانی که در کلاس درس به نوشتن او توجه می کردم متوجه می شدم که او برای نوشتن یک کلمه ساده چند بار دست خود را بلند می کند و مداد را به درستی در دست نمی گیرد. و با توجه به اطلاعاتی که از معلم مدرسه قبلی او به دست آوردم، امیر حسین به دلایلی مهارت های پیش نیاز نوشتن را به خوبی فرا نگرفته است. و در این زمینه آموزش کافی ندیده است. و همچنین امیر حسین به دلیل این مشکل اعتماد به نفس کافی و انگیزه ای برای نوشتن و شرکت در کارهای گروهی در کلاس نداشت و به طور کلی امیرحسین دانش آموز منزوی نبود.

۲ : صحبت با والدین امیرحسین

والدین امیرحسین با وجود اینکه تحصیل کرده بودند ولی طبق گفته های خود آن ها به دلیل مشغله کاری زیاد متوجه مشکل او نشده بودند و همچنین معلم مدرسه قبلی امیرحسین نیز حساسیتی به این موضوع نشان نداده بود که آن ها پیگیر شوند و همچنین به دلیل ارزشیابی نادرست معلم والدین او از مشکل فرزند خود اطلاعی نداشتند و همچنین گفتند که امیر حسین مشکل جسمانی یا روانی خاصی ندارد و فقط به دلیل ندیدن آموزش درست دچار مشکل شده است و در پی این مشکل دچار افت انگیزه شده است. و از این موضوع استقبال کرده و در این مسیر به من کمک کردند.

۴- تجزیه تحلیل اطلاعات (یافتن راه حل) :

با توجه به اطلاعات جمع آوری شده در رابطه با بد خطی امیر حسین و همچنین مشاهده رفتار او در کلاس و صحبتی که با والدین و معلم مدرسه قبلی او داشتم متوجه شدم اصلی ترین دلایل بدخطی امیر حسین موارد زیر می باشد.

عدم دریافت آموزش های کافی در مهارت های پیش نیاز نوشتن

عدم رعایت خط زمینه از ابتدای نوشتن

ارزشیابی نادرست توسط معلم قبلی و بی خبری خانواده از این مشکل

جدا جدا نویسی و عدم آموزش صحیح در موضوع در دست گرفتن مداد

بی توجهی معلم قبلی امیر حسین به مشکل او

عدم استفاده از بازی برای آموزش به او و فقط تکیه بر مداد و کاغذ

ضعف در هماهنگی عضلات چشم و دست

استفاده بیش از اندازه از پاک کن و عدم پیوسته نویسی

چون از ابتدا این مشکل در امیر حسین وجود داشت و توجهی به آن نشده بود این دانش آموز انگیزه خود را برای نوشتن از دست داده بود و در کلاس اعتماد به نفسی برای انجام کار های گروهی نداشت.

۵- انتخاب راه حل و اعتبار بخشی :

- ۱ : شناسایی توانایی ها و استعداد های امیر حسین و تلاش برای رشد آن ها
- ۲ : تشویق امیرحسین به هنگام پیشرفت و کسب موفقیت های کوچک در نوشتن
- ۳ : کاهش حجم تکالیف محوله به دانش آموز و توجه به افزایش دقت او
- ۴ : استفاده از نظرات همکاران در این موضوع
- ۵ : آموزش مجدد پیش نیاز های نوشتن و همچنین مهارت نوشتن به او
- ۶ : استفاده از بازی درمانی برای بهبود این مشکل
- ۷ : استفاده از کاربرگ های آموزشی
- ۸ : ارائه یکسری توصیه ها به والدین امیرحسین جهت ادامه دادن فعالیت های انجام شده در مدرسه در خانه
- ۹ : عدم مقایسه او با دانش آموزان دیگر و فقط سنجش او نسبت به قبل خودش

۶- دلایل انتخاب راه حل :

- ۱ : با شناسایی استعداد های او، تلاش کردم به امیرحسین انگیزه بدهم و به او کمک کنم در راه اینکه درک کند که در چه زمینه هایی موفق است که این کار سبب افزایش اعتماد به نفس و انگیزه شرکت در کارهای گروهی در کلاس شد.
- ۲ : کودکان در این سنین علاقه زیادی به بازی دارند و هر چیزی را که از این طریق می آموزند بهتر در ذهنشان نهادینه می شود به همین دلیل قبل شروع استفاد از مداد و کاغذ و کاربرگ ها به بازی درمانی روی آوردم.
- ۳ : امیرحسین پیش نیاز های کافی برای نوشتن را فرا نگرفته بود به همین دلیل نیاز دیدم که قبل از هر چیزی او را از پایه تقویت کنم.
- ۴ : کاهش حجم تکالیف باعث می شد که امیر حسین در نوشتن دقت بیشتری داشته باشد. و برای من درست نویسی او اهمیت داشت نه حجم نوشتن.
- ۵ : به نظر من برقراری ارتباط با والدین دانش آموز برای بهبود مشکلات کودک بسیار مفید خواهد بود. و همچنین پدر و مادر امیرحسین چون به دلیل مشغله کاری نتوانسته بودند از ابتدا با فرزند خود همراه باشند، با دیدن جدیت من در رفع این مشکل بسیار با من همکاری کردند.

۶: اینکه دانش آموزان را با هم مقایسه نکنیم امر بسیار مهمی است که می تواند پایه پیشرفت یک دانش آموز باشد. در این امر وقتی امیر حسین یک پله جلو میرفت او را تشویق میکردم و او خودش نیز زمانی که بهتر می نوشت با ذوق نوشته هایش را به من نشان می داد.

۷- اجرای راه حل و نظارت :

تمام گام های اجرا شده برای حل مشکل امیرحسین به تنهایی در مدرسه انجام نشده است بلکه تمام گام ها همزمان و حتی با شدت بیشتری در مدرسه نیز انجام شد.

۱: با دیدن این موضوع که امیرحسین به دلیل مشکلی که داشت از بچه ها دوری میکرد و در کارهای گروهی شرکت نمی کرد، ابتدا او را به سوی انجام کارهایی که توانایی انجامشان را داشت سوق دادم و همچنین از او چیزی بیش از توانش نمی خواستم تا کم کم اعتماد به نفس او افزایش یابد.

۲: بکارگیری بازی درمانی قبل از فعالیت های مداد کاغذی برای آموزش پیش نیاز ها به او، برای مثال برای هماهنگی عضلات چشم و دست از او می خواستم که با یک دست کاغذی را مچاله کند و با همان دست در سبد پرتاب کند. یا مچاله کردن و باز کردن کاغذ با یک دست و همچنین از والدین او خواستم که در خانه نیز این بازی ها را با او انجام دهند بازی هایی مثل خانه سازی با استفاده از بلوک های کوچک، شانه زدن موهایش و همچنین بستن بند کفشش.

۳: همانطور که گفته شد امیرحسین از پاک کن خیلی استفاده می کرد به همین دلیل از او خواستم که از پاک کن کمتر استفاده کند و هر زمان که احساس کرد کلمه ای را زیبا ننوشته است، زیباترش را در کنارش بنویسد. من با این موضوع کار داشتم به علت اینکه در این حالت امیر حسین خودش، خودش را داوری میکرد، تا جایی که زمانی که به کلاس می آمد به من میگفت که این کلمه را زیباتر از کلمه قبلی نوشته ام. ولی اگر آن کلمه را پاک کرده بود دیگر چیزی نداشت که توانمندی خود را به من نمایش دهد. البته این موضوع را تا زمان خاصی ادامه دادم چون پس از آن دانش آموز خودش در همان دفعه اول زیبا می نوشت. و استفاده زیاد از پاک کن باعث کاهش اعتماد به نفس او می شود چون برگه اش سیاه و گاهی پاره می شود.

۴: نحوه درست مداد گرفتن را هم به دانش آموز هم به والدین او آموزش دادم. در ابتدا با استفاده از کش مو مداد را در دست او قرار می دادم تا قرص در دستش قرار بگیرد و مداد گرفتن را درست انجام دهد البته اینکار را در یک مدت کوتاه انجام دادم که پس از آن امیرحسین خودش مداد را به درستی در دست می گرفت و نیازی به کش مو نبود. و همین کار باعث افزایش دقت و ایجاد تغییراتی در دستخط او شد.

۵: در ادامه از خانواده امیرحسین خواستم که مواردی که در مدرسه برای رفع مشکل او اجرا شده است در خانه نیز انجام دهند و بیشتر به او توجه کنند و در انجام تکالیف به او فشار اضافی وارد نکنند.

۶: تشویق ها و تقویت های کلامی و گاه به صورت جوایز کوچک در کلاس و خانه

۸- شواهد (۲) توصیف وضع مطلوب :

با انجام راه حل های گفته شده نتایج زیر به دست آمد:

۱: پس از تلاش و بکارگیری روش هایی برای افزایش اعتماد به نفس امیرحسین، تاثیر این روش ها بسیار مشهود بود به طوری که امیر حسین با برعهده گرفتن مسوولیت ها و شرکت در کارهای گروهی مشکلی نداشت. و اعتماد به نفس حضور در جمع را داشت و صد البته که بهبود خط او نیز تاثیر زیادی روی این موضوع داشت.

۲: پس از اجرای بازی های مختلف و کاربرگ های آموزشی که در ابتدا تعداد کاربرگ ها کمتر بود ولی سپس افزایش یافت تغییرات بسیاری در خط امیر حسین قابل رویت بود. از جمله اینکه سرعت امیرحسین در نوشتن افزایش یافت، مشکل جدا نویسی او بهبود یافت و می توانست کلمات را بدون اینکه دستش را چند بار بلند کند بنویسد و چون در ابتدا حجم تکالیفش مقداری کمتر بود، او تمرکز خود را روی درست نویسی گذاشته بود و خط زمینه را رعایت می کرد و در نوشتن کلماتی مثل "آمد" مشکلی نداشت و دیگر نشانه "د" را زیر خط نمی نوشت.

۳: بعد از اینکه از امیر حسین خواستم کمتر از پاک کن استفاده کند، او هر بار که کلمه ای را می نوشت که حس می کرد زیبا نیست، نمونه زیباترش را کنارش می نوشت و بعد در کلاس با شوق به من نشان می داد که با گذشت زمان پیشرفت چشمگیری داشت و علاوه بر خودش من نیز احساس خرسندی بسیاری از این موضوع داشتم.

۴: من به کمک نظرات همکارانم تلاش کردم که نحوه درست مدادگرفتن را به امیرحسین بیاموزم و با استفاده از ترفند های مختلف این برنامه را اجرا کردم و از خانواده او خواستم که در خانه نیز این کار را انجام دهند که پس از مدتی نتایج آن را به وضوح دیدم که امیرحسین مداد را خیلی بهتر از قبل در دست می گرفت.

۵: پس از پیشرفت هایی که امیرحسین در خودش مشاهده می کرد و همچنین تشویق های کلامی و جوایز کوچک باعث شده بود که امیرحسین دیگر ترسی از نوشتن نداشته باشد و علاوه بر درست نوشتن تا حدودی زیبا می نوشت و همین به او انگیزه داده بود و باعث افزایش اعتماد به نفس او شده بود. و موضوع مهم دیگری که وجود داشت این بود که وقتی بچه ها خودشان بصورت مهارتی کار می کنند و آزمون و خطا می کنند و در نهایت به نتیجه ای می رسند، آن لذت درونی یادگیری بسیار با ارزش تر از جوایز مادی است و حتی ما معلمان نیز باید این لذت یادگیری را بچشمیم که به سوی آموزش های مهارتی روی بیاوریم به جای آموزش های حافظه ای صرف.

۹- نتیجه گیری :

با توجه به مطالب فوق و مشاهده مستمر و مداوم رفتار امیرحسین در کلاس و با عنایت به جمیع راه حل ها و روش های تربیتی و آموزشی که در جریان بهبود دستخط و دیگر مشکلات جانبی امیرحسین بکار گرفته شد نتایج بسیار قابل تاملی برای من در پی داشته است. با توجه به فعالیت هایی که در این مدت برای امیرحسین انجام دادم، متوجه تغییرات بسیار مطلوب و امید بخشی در درست نویسی و زیبا نویسی و همچنین انگیزه و اعتماد به نفس او برای نوشتن شدم. که برای خود و خانواده اش بسیار مشهود بود. به گونه ای که امیرحسین به نوشتن علاقه پیدا کرده بود و تمام تلاشش را می کرد که زیبا بنویسد و با ذوق به من نشان بدهد. و همچنین اعتماد به نفسش در کلاس افزایش یافته بود و به دلیل اینکه او را آزاد گذاشته بودم که خودش را داوری کند و تحت فشار نبود با خانواده نیز بیشتر همکاری می کرد در امر انجام تکالیف و بسیار تمز و زیباتر از قبل می نوشت.

پیشنهادهات

- ۱: استفاده همکاران از بازی درمانی و روش های خلاق برای بهبود مشکلات این چینی دانش آموزان
- ۲: توجه معلم به زیبا نویسی و درست نویسی دانش آموزان در کنار مسائل آموزشی دیگر
- ۳: توجه به خط تحریری فراگیران در تمام فعالیت های نوشتاری و تاثیر دادن آن در طرح ارزشیابی نوین، ارزشیابی توصیفی، با در نظر گرفتن ملاک هایی در چک لیست های ارزشیابی، به شیوه ای که میزان خوش خطی فراگیران سنجیده شود و مورد ارزشیابی قرار گیرد.
- ۴: همکاری والدین با معلمان برای رفع مشکلات دانش آموزان
- ۵: مهم ترین اصل در خوشنویسی، تمرین و تکرار است و بنابراین دانش آموز باید به طور روزانه به تمرین پردازد ولی نه به شکلی که تحت فشار باشد.
- ۶: در پایه اول از بازی های مختلف برای هماهنگی عضلات چشم و دست استفاده شود، هم در کلاس هم در خانه
- ۷: توجه به تفاوت های فردی دانش آموزان و عدم مقایسه آن ها با یکدیگر
- ۸: بکارگیری روش های خلاقانه جهت ارتقاء اعتماد به نفس و انگیزه دانش آموزان
- ۹: آموزش خانواده ها و گوشزد نمودن اهمیت خوش خطی به آنان
- ۱۰: عدم محول کردن تکالیف بی هدف و سنگین به دانش آموزان. به جای آن تکالیف کمتر و هدفمند باشد

منابع :

- اعظمی، محمود، جعفری، علیرضا. (۱۳۸۷). نقش بازی در پیشرفت تحصیلی (زبان آموزی) کودکان پایه سوم مقطع ابتدایی شهر تهران در سال ۱۳۸۵-۸۶. فصلنامه علوم رفتاری. ۳(۳)، ۴۱-۵۶.
- تبریزی، مصطفی. تبریزی، نرگس. تبریزی، علیرضا. (۱۳۹۴). درمان اختلالات ریاضی. تهران: فراوان
- قبادی، کاوس. فانی، حجت. فلاحی، ویدا. (۱۳۹۳). تاثیر ارزشیابی توصیفی برمهارت خوندن و نوشتن دانش آموزان پایه چهارم ابتدایی. پژوهش در برنامه ریزی درسی، ۱۱، ۴۰، (۱)، ۱۲۸-۱۱۵.
- محمود پور، آریتا. (۱۳۹۵). شناخت انواع اشتباهات املائی و راهبردهای علمی تقویت املا. تهران: منادی تربیت.
- ناصرپور، م. درانی، ک. صالحی، ک. (۱۳۹۸). شناسایی عوامل موثر در اختلالات املا نویسی دانش آموزان ابتدایی. فصلنامه مطالعات برنامه درسی. ۱۴(۵۴)، ۲۱۸-۱۸۱.

Bara, F., & Gentaz, E. (2011). Haptics in teaching handwriting: The role of perceptual and visuo-motor skills. Human Movement Science, 30(4), 745-759.

- Jones, C., & Hall, T. (2013). The importance of handwriting: Why it was added to the Utah CoreStandards for English language arts. *The Utah Journal of Literacy*, 16(2), 28-36.
- Havaei, N., Azad, A., Alizadeh-Zarei, M., & Ebadi, A. (2018). Reliability of Persian handwriting assessment tool in children, *Iranian Rehabilitation Journal*, 16(4), 353-360.
- Marr, D., & Dimeo, S. B. (2006). Outcomes associated with a summer handwriting course for elementary students. *American Journal of Occupational Therapy*, 60(2), 10-15.
- Minkyung, K., Yu, T., Scott, A. (2021). Exploring the relationships among cognitive and linguistic resources, writing processes, and written products in second language writing. *Journal of Second Language Writing*, 53(2021), 100824.
- Moll, K., Neuhoff, N., Bruder, J. & Schulte-korne, G. (2014). Specific learning disorder, Prevalence and Gender, *Differences*, 9(7), 188-208.
- Polichino, J. E. (2016). Ponderings of an occupational therapy administrator: beyond handwriting_-are we ready? *Journal of Occupational Therapy, Schools, & Early Intervention*, 9(1), 2-5.
- Schwellnus, H., Carnahan, H., Kushki, A., Polatajko, H., Missiuna, C., & Chau, T. (2012). Effect of pencil grasp on speed and legibility of handwriting in children. *American Journal of Occupational Therapy*, 59(3), 180-187.
- Smith, J. C., Holland, T., Lane, A., & White, S. (2012). Effect of coteaching handwriting program for first graders: one- group posttest design. *American Journal of Occupational Therapy*, 66(4), 396-405.